ЦФЕНД
ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ СУЧАСНОЇ НАУКИ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ

PROSPECTS AND INNOVATIONS OF MODERN SCIENCE: THEORY, PRACTICE, AND GLOBAL CHALLENGES

Збірник тез доповідей
Book of abstracts



17 квітня 2026 р.
April 17 2026

м. Ізмаїл, Україна
Izmail, Ukraine

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ
SECTION 1. PEDAGOGICAL SCIENCES 7

Данченко Д., Савченко Л.
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ МІКРОКВАЛІФІКАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТРАНСПОРТНОЇ СФЕРИ 7

СЕКЦІЯ 2. ОСВІТА (ДОШКІЛЬНА, ПОЧАТКОВА ОСВІТА, СЕРЕДНЯ, ПРОФЕСІЙНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА)
SECTION 2. EDUCATION (PRESCHOOL, PRIMARY, SECONDARY, VOCATIONAL AND SPECIAL EDUCATION) 12

Єфименко В. В., Борачук С. В.
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК КІБЕРБЕЗПЕКИ У МАЙБУТНІХ ІТ-ФАХІВЦІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ «ОСНОВИ КОМП’ЮТЕРНОЇ ГРАМОТНОСТІ» 12

Одинченко Л. К., Рижеголова О. О.
ДО ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У НАВЧАННІ УЧНІВ ІЗ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВ’ЯЗАННЮ ТЕКСТОВИХ АРИФМЕТИЧНИХ ЗАДАЧ 16

СЕКЦІЯ 3. ПРАВО
SECTION 3. LAW 19

Шепелєв О. Є.
ВСТАНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНТАКТУ. РОЗ’ЯСНЕННЯ ПРАВ ТА ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ІНТЕРВ’Ю 19

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
SECTION 4. ECONOMICS AND MANAGEMENT 24

Абрамов Д. Ю., Джусов О. А.
УПРАВЛІННЯ АНТИКРИЗОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ЗМІЦНЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ НА СВІТОВИХ РИНКАХ 24

СЕКЦІЯ 5. ФІНАНСИ, ОБЛІК, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ
SECTION 5. FINANCE, ACCOUNTING, BANKING, INSURANCE 26

Кущик А. П., Русінова В. С.
ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ.. 26

Шуляк Д. А.
РЕГУЛЯТОРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОГО РИНКУ У РОЗВИТКУ БАНКО-СТРАХОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА NON-LIFE СТРАХУВАННЯ..... 31

СЕКЦІЯ 6. МЕНЕДЖМЕНТ, МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ
SECTION 6. MANAGEMENT, MARKETING, ENTREPRENEURSHIP AND TRADE.. 35

Сабецька Т. І., Горальник Л. В.
ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 35

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
SECTION 7. PUBLIC MANAGEMENT, ADMINISTRATION AND PUBLIC ADMINISTRATION 38

Сабецька Т. І., Тугай Л. Б.
ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВОЄННИХ ДІЙ ЯК ВИКЛИК СТАЛОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ 38

Вакун О. В., Маринчин С. В.
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ 41

Гарасимків Ю. Л., Хоминець О. Я.
СОЦІАЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ ЯК ЗАГРОЗА ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ УСТАНОВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 43

Пустовіт О. Б.
ВІДЕОСПОСТЕРЕЖЕННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ БЕЗПЕКИ МІСТА У ПРОЄКТАХ «БЕЗПЕЧНЕ МІСТО» 46

Хайновський О. О.
ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ ДЕРЖАВИ 48

СЕКЦІЯ 8. ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ТА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ
SECTION 8. FOOD SAFETY AND ECOLOGICAL POLICY IN THE MODERN WORLD 50

Гордієнко А. О.
МОДУЛЯЦІЯ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КУРЕЙ-НЕСУЧОК ПІД ДІЄЮ МОНОХРОМНОГО СВІТЛОВОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ 50

Міщенко О. В.
ІМУНОМЕТАБОЛІЧНІ МАРКЕРИ ПЕРИПАРТУМНОГО ПЕРІОДУ У КОРІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД..... 54

СЕКЦІЯ 9. ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ
SECTION 9. PSYCHOLOGICAL SCIENCES 58

Жулковський В. В.
ХАРАКТЕРИСТИКА КРИЗОВИХ СТАНІВ ТА БОЙОВОГО СТРЕСУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ 58

Чечель В. А.
ДЕМОГРАФІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРОЯВУ ПРОКРАСТИНАЦІЇ У ДОРОСЛИХ ОСІБ..... 62

СЕКЦІЯ 10. МЕДИЧНІ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ
SECTION 10. MEDICAL AND PHARMACEUTICAL SCIENCES 65

Мельник В. І.
МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ ПРИ ВИВЧЕННІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ 65

Рушай А. К., Зборовский О. М.
ЗАХОДИ ПО ЗБЕРЕЖЕННЮ КРОВОПОСТАЧАННЯ «КІСТКОВОГО ТРАНСПОРТУ» ПРИ ЗАМІЩЕННІ ДЕФЕКТІВ ВЕЛИКОГОМІЛКОВОЇ КІСТКИ І УСУНЕННЯ ПРИЧИН ЙОГО МОЖЛИВОГО ПОГІРШЕННЯ..... 69

СЕКЦІЯ 11. АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО
SECTION 11. AGRICULTURAL SCIENCES AND FOOD 73

Кучер С. Д.
РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЄКТУ ПІДПРИЄМСТВА ПОТУЖНІСТЮ 6 ТИС. ГОЛІВ СВИНЕЙ НА РІК ІЗ ЗАМКНУТИМ ЦИКЛОМ ВИРОБНИЦТВА..... 73

СЕКЦІЯ 12. ТЕХНІЧНІ НАУКИ, ВИРОБНИЦТВО ТА ТЕХНОЛОГІЇ
SECTION 12. TECHNICAL SCIENCES, PRODUCTION AND TECHNOLOGY 77

Молокова С. В.
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ G16 ГІРНИЦТВО ТА НАФТОГАЗОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ 77

Священук Ю. А.
ВАЖЛИВІСТЬ СПОЖИВАННЯ ДОБРЕ ОЧИЩЕНОЇ ВОДИ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ 81

СЕКЦІЯ 13. ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ
SECTION 13. INNOVATIONS AND INVESTMENT ACTIVITIES 85

Шанаєва-Цимбал Л. О., Витвицька О. Д.
TRANSFORMING HIGHER EDUCATION THROUGH INNOVATION AND INVESTMENT: NAVIGATING THE 2026 PARADIGM SHIFT 85

СЕКЦІЯ 14. ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
SECTION 14. HISTORY AND ARCHEOLOGY 89

Шептак С. С.
НАУКОВІ РОЗРОБКИ ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ В ПЕРІОД ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 89

СЕКЦІЯ 15. ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА, БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ
SECTION 15. MILITARY SCIENCES, NATIONAL SECURITY, STATE BORDER SECURITY 92

Чала І. В., Фаррахов О. В.
АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНЮВАННЯ ВОГНЕСТІЙКОСТІ НЕСУЧИХ КОНСТРУКЦІЙ ЗАХИСНИХ СПОРУД..... 92

УДК 636.52/.58.034.083:631.227

Міщенко О. В.
здобувач наукового ступеня доктора філософії
Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН
https://orcid.org/0009-0006-9603-2163
Науковий керівник:
Сидоренко О. В.
Кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник,
завідувач відділу генетичних ресурсів тварин
Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН України
https://orcid.org/0000-0003-2429-9361

ІМУНОМЕТАБОЛІЧНІ МАРКЕРИ ПЕРИПАРТУМНОГО ПЕРІОДУ У КОРІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД

Перипартумний період у корів молочних порід є критичною фазою онтогенезу, що супроводжується комплексною перебудовою метаболічних, ендокринних та імунних процесів. Даний період охоплює приблизно три тижні до та після отелення і характеризується переходом організму від стану гестації до інтенсивної лактації. Така фізіологічна трансформація супроводжується різким зростанням потреби в енергії, поживних речовинах і метаболічних субстратах для забезпечення синтезу молока. Проте рівень споживання сухої речовини корму в цей час, як правило, знижується або залишається недостатнім, що призводить до формування негативного енергетичного балансу (НЕБ) [1, 2].

У відповідь на дефіцит енергії активуються адаптаційні механізми, спрямовані на мобілізацію внутрішніх резервів організму, насамперед жирової тканини. Ці процеси супроводжуються не лише змінами в енергетичному обміні, але й суттєво впливають на функціональний стан імунної системи. У сучасних наукових дослідженнях такі взаємозв’язки розглядаються в рамках концепції імунометаболізму, яка підкреслює інтегративний характер регуляції метаболічних та імунних реакцій, зокрема за участю гормонів, цитокінів та метаболітів [3]. Порушення цієї регуляції в перипартумний період є одним із ключових факторів розвитку післяотельних захворювань.

Метаболічні адаптації у перипартумний період. Однією з провідних адаптаційних реакцій організму є активація ліполізу в адипозній тканині, що забезпечує надходження енергії за рахунок вивільнення неестерифікованих жирних кислот (NEFA) у кров’яне русло [4]. Підвищення концентрації NEFA в плазмі є раннім біохімічним індикатором енергетичного дефіциту. Надлишковий потік жирних кислот до печінки перевищує її окиснювальну здатність, що призводить до їх реетерифікації та накопичення у вигляді тригліцеридів. Це, у свою чергу, сприяє розвитку жирової дистрофії печінки

(стеатозу), яка негативно впливає на її функціональну активність, включаючи синтез білків, глюконеогенез і детоксикацію [5].

Паралельно з процесами ліполізу відбувається інтенсифікація кетогенезу – утворення кетонових тіл у печінці, серед яких найбільш стабільним і діагностично значущим є β-гідроксибутират (BHB). Підвищення його концентрації в крові є характерною ознакою розвитку субклінічного та клінічного кетозу [6]. Субклінічний кетоз має широке розповсюдження серед високопродуктивних корів і асоціюється зі зниженням надоїв, погіршенням відтворювальної функції та підвищенням ризику вторинних захворювань.

Значні зміни відбуваються і у вуглеводному обміні. Зниження концентрації глюкози в крові зумовлене її інтенсивним використанням молочною залозою для синтезу лактози – основного осмотично активного компонента молока [2]. Обмежена здатність жуйних до глюконеогенезу в умовах енергетичного дефіциту додатково поглиблює гіпоглікемію.

Порушення ліпідного обміну також відображаються у зміні концентрації холестерину, ліпопротеїнів та тригліцеридів у крові. Зниження рівня холестерину часто пов’язане зі зменшенням синтетичної функції печінки, тоді як зміни у транспорті ліпідів свідчать про дисбаланс між їх мобілізацією, утилізацією та депонуванням [5]. У сукупності ці метаболічні зрушення формують складний адаптаційний комплекс, спрямований на підтримання життєво важливих функцій організму, проте при надмірній інтенсивності вони можуть набувати патологічного характеру.

Перипартумний період у корів молочних порід супроводжується станом функціональної імуносупресії, що проявляється зниженням ефективності як клітинної, так і гуморальної ланок імунітету. Це обумовлює підвищену сприйнятливість тварин до інфекційних та запальних захворювань, зокрема маститу, метриту та ендометриту [7]. Імуносупресія в цей період має поліетіологічний характер і пов’язана з гормональними змінами (підвищення рівня кортизолу), метаболічним стресом, а також дефіцитом енергії та окремих поживних речовин.

Поряд із пригніченням адаптивного імунітету, відзначається активація механізмів вродженого імунного захисту, що супроводжується розвитком системної запальної відповіді. Такий стан часто визначається як «стерильне запалення», оскільки він може виникати навіть за відсутності явного інфекційного агента і є наслідком метаболічного стресу та тканинної перебудови [3].

Однією з ключових характеристик цього процесу є підвищення концентрації прозапальних цитокінів, зокрема інтерлейкіну-6 (IL-6) та фактора некрозу пухлин-α (TNF-α) [3, 8]. Ці біологічно активні молекули виконують регуляторну функцію, впливаючи як на імунну відповідь, так і на метаболічні процеси. Зокрема, TNF-α та IL-6 здатні індукувати інсулінорезистентність, активувати ліполіз і пригнічувати апетит, що сприяє поглибленню негативного енергетичного балансу. Крім того, вони модулюють функцію гепатоцитів, стимулюючи синтез білків гострої фази.

Білки гострої фази, такі як гаптоглобін, С-реактивний білок (CRP) та сироватковий амілоїд А, є важливими маркерами системної запальної відповіді. Їх концентрація в крові значно підвищується у перипартумний період, що відображає активацію неспецифічного імунного захисту [9]. Зокрема, гаптоглобін бере участь у зв’язуванні вільного гемоглобіну, обмежуючи окиснювальний стрес, тоді як CRP виконує функцію опсонізації та активації комплементу.

На клітинному рівні також відбуваються суттєві зміни. Встановлено зниження функціональної активності нейтрофілів, що проявляється зменшенням їх здатності до хемотаксису, адгезії та фагоцитозу. Це значно обмежує ефективність первинної імунної відповіді на проникнення патогенів. Одночасно спостерігається дисбаланс субпопуляцій лімфоцитів і зниження їх проліферативної активності.

Важливим аспектом імунологічних змін є також зниження рівня імуноглобулінів у сироватці крові, особливо IgG. Це частково пояснюється їх активним транспортом у молозиво напередодні отелення, що є фізіологічно необхідним для формування пасивного імунітету новонародженого теляти [10]. Водночас зниження рівня циркулюючих антитіл може тимчасово послаблювати гуморальний імунний захист матері.

Таким чином, імунологічні зміни у перипартумний період мають складний і багатокомпонентний характер та відображають баланс між адаптаційними механізмами і ризиком розвитку патологічних станів. Поєднання імуносупресії з активацією системного запалення створює передумови для зниження резистентності організму та підвищення частоти післяотельних ускладнень.

Імунометаболічні взаємодії. Сучасні дослідження свідчать про те, що метаболічні порушення безпосередньо впливають на функціональну активність імунних клітин. Зокрема, підвищення рівня NEFA та BHB асоціюється зі зниженням активності нейтрофілів, їх здатності до хемотаксису та фагоцитозу [11]. Кетонові тіла можуть інгібувати проліферацію лімфоцитів та змінювати продукцію цитокінів, що призводить до порушення адаптивної імунної відповіді [12]. У свою чергу, прозапальні цитокіни впливають на метаболічні процеси, посилюючи інсулінорезистентність і стимулюючи мобілізацію енергетичних резервів [3]. Таким чином, формується складна регуляторна мережа, в якій імунна та метаболічна системи взаємодіють, визначаючи адаптаційні можливості організму у перипартумний період.

Діагностичне значення імунометаболічних маркерів. Імунометаболічні маркери широко використовуються для оцінки фізіологічного стану корів у перипартумний період. Визначення концентрації NEFA у передотельний період дозволяє прогнозувати ризик розвитку метаболічних захворювань [4].

Рівень BHB є надійним індикатором кетозу та використовується для скринінгу стада [6]. Показники запалення, такі як гаптоглобін, CRP та цитокіни, відображають ступінь активації імунної системи [9].

Комплексний підхід до оцінки імунометаболічного статусу дозволяє підвищити ефективність профілактики та ранньої діагностики післяотельних ускладнень [13].

Висновки: Перипартумний період у корів молочних порід характеризується тісною інтеграцією метаболічних та імунних процесів. Негативний енергетичний баланс, активація ліполізу та кетогенезу поєднуються з розвитком системної запальної відповіді та імуносупресії. Імунометаболічні маркери є важливим інструментом для оцінки адаптаційних процесів і можуть бути використані для раннього виявлення патологічних станів та оптимізації менеджменту тварин.

Список літератури

1. Drackley J. K. Biology of dairy cows during the transition period. *Journal of Dairy Science*. 1999. Vol. 82, No. 11. P. 2259–2273. https://doi.org/10.3168/jds.S0022-0302(99)75474-3

2. Bell A. W. Regulation of organic nutrient metabolism during transition. *Journal of Animal Science*. 1995. Vol. 73. P. 2804–2819. https://doi.org/10.2527/1995.7392804x

3. Ingvartsen K. L., Moyes K. Nutrition, immune function and health. *Animal*. 2013. Vol. 7. P. 112–122. https://doi.org/10.1017/S175173111200170X

4. Ospina P. A. et al. Evaluation of NEFA and BHB. *Journal of Dairy Science*. 2010. Vol. 93. P. 546–554. https://doi.org/10.3168/jds.2009-2277

5. Bobe G. et al. Fatty liver in dairy cows. *Journal of Dairy Science*. 2004. Vol. 87. P. 3105–3124. https://doi.org/10.3168/jds.S0022-0302(04)73446-3

6. McArt J. A. A. et al. Subclinical ketosis. *Journal of Dairy Science*. 2012. Vol. 95. P. 5056–5066. https://doi.org/10.3168/jds.2012-5443

7. Kehrli M. E., Harp J. A. Immunity in dairy cows. *Vet Clin North Am*. 2001. Vol. 17. P. 495–516. https://doi.org/10.1016/S0749-0720(15)30083-9

8. Sordillo L. M. et al. Inflammatory response in cows. *Animal Health Research Reviews*. 2009. Vol. 10. P. 53–63. https://doi.org/10.1017/S1466252309990016

9. Petersen H. H. et al. Acute phase proteins. *Veterinary Research*. 2004. Vol. 35. P. 163–187. https://doi.org/10.1051/vetres:2004002

10. Blum J. W., Hammon H. M. Colostrum and immunity. *Livestock Production Science*. 2000. Vol. 66. P. 151–159. https://doi.org/10.1016/S0301-6226(00)00222-0

11. Hammon D. S. et al. Neutrophil function. *Vet Immunol Immunopathol*. 2006. Vol. 113. P. 21–29. https://doi.org/10.1016/j.vetimm.2006.03.012

12. Lacetera N. et al. Lymphocyte function in cows. *Journal of Dairy Science*. 2005. Vol. 88. P. 2010–2016. https://doi.org/10.3168/jds.S0022-0302(05)72886-7

13. Esposito G. et al. Transition cow health. *Animal Reproduction Science*. 2014. Vol. 144. P. 60–71. https://doi.org/10.1016/j.anireprosci.2013.11.007